

Obsah

1. Porozumění čtenému – typický vývoj a jeho rizika	9
<i>(Anna Kucharská)</i>	
1.1 Východiska projektu GAČR.....	9
1.2 Diagnostické nástroje	10
1.3 Porozumění čtenému a další aspekty čtení u typické populace.....	12
1.4 Předpoklady čtení s porozuměním	14
1.5 Environmentální vlivy porozumění čtenému	14
1.6 Dosažené výsledky a sledování porozumění čtenému u dětí s riziky gramotnostních obtíží.....	16
Seznam literatury	16
 2. Metodologie výzkumu a zpracování dat	 19
<i>(Klára Špačková)</i>	
2.1 Úvod	21
2.2 Harmonogram výzkumu.....	21
2.3 Výzkumný vzorek	21
2.3.1 Skupina dětí s typickým vývojem čtenářských dovedností (TV skupina).....	21
2.3.2 Výzkumné skupiny rizikových čtenářů	22
2.3.3 Výzkumná skupina slabých čtenářů – slabý čtenář s deficitem v porozumění	24
2.4 Metody výzkumu a jejich využití	24
2.4.1 Dekódování	24
2.4.2 Jazykové porozumění	25
2.4.3 Porozumění čtenému textu	25
2.4.4 Neverbální inteligence	26
2.4.5 Testy jazykových dovedností.....	26
2.5 Analýza dat výzkumného vzorku – rizikové skupiny a jejich jazykové dovednosti	27
2.6 Diskuze a závěr	28
Seznam tabulek a grafů	30
Seznam literatury	30
 3. Porozumění čtenému a další aspekty čtení u dětí se specifickými poruchami učení	 33
<i>(Klára Špačková)</i>	
3.1 Úvod	33
3.1.1 Problematika dyslexie a její pojetí	33
3.1.2 Čtenářské dovednosti	36
3.2 Cíle této kapitoly.....	38
3.3 Metodologie	38
3.3.1 Výzkumný vzorek	38
3.3.2 Použité nástroje.....	40
3.4 Data a jejich interpretace	41
3.4.1 Dekódování	42
3.4.2 Jazykové porozumění	43

3.4.3 Čtení s porozuměním	43
3.5 Diskuze	43
3.6 Implikace do praxe	46
Seznam tabulek	47
Seznam literatury	47
4. Porozumění čtenému u dětí s vývojovou dysfázií	51
<i>(Eva Richterová)</i>	
4.1 Úvod	51
4.1.1 Narušení jazykového vývoje a čtenářské dovednosti	51
4.1.2 Pojetí vývojové dysfázie	52
4.1.3 Čtenářské dovednosti u dětí s vývojovou dysfázií	53
4.2 Cíle této kapitoly	56
4.3 Metodologie	56
4.3.1 Výzkumný vzorek	56
4.3.2 Použité testové nástroje	57
4.4 Výsledky a interpretace	59
4.4.1 Dekódování	59
4.4.2 Porozumění čtenému	60
4.4.3 Deficity čtenářských dovedností	61
4.4.4 Jazykové (lingvistické) porozumění	63
4.5 Diskuze	64
Seznam tabulek a grafů	66
Seznam literatury	66
5. Porozumění čtenému u dětí s poruchou autistického spektra	71
<i>(Hana Sotáková)</i>	
5.1 Poruchy autistického spektra (dále také PAS)	71
5.2 Charakteristika poruch autistického spektra	72
5.2.1 Autistická triáda - základní oblasti projevů poruchy	72
5.3 Porozumění čtenému u dětí s poruchou autistického spektra ve výzkumech	73
5.4 Metodologie	75
5.4.1 Výzkumný vzorek	75
5.4.2 Cíle této kapitoly	76
5.5 Data a jejich interpretace	77
5.5.1 Porovnání analýzy dat dětí s PAS a jejich intaktních vrstevníků	77
5.5.2 Analýza výsledků v rámci skupiny žáků s PAS	80
5.5.3 Úroveň sociálních dovedností a její vliv na porozumění čtenému	83
5.6 Diskuse a implikace do praxe	84
Seznam tabulek a grafů	86
Seznam literatury	86
6. Slabý čtenář s deficitem v porozumění	89
<i>(Pavla Presslerová)</i>	
6.1 Úvod	89
6.2 Teoretické zakotvení	91

6.3 Metodologie	93
6.3.1 Výzkumný vzorek	93
6.3.2 Použité metody pro identifikaci slabého čtenáře s deficitem v porozumění.....	94
6.4 Model identifikace slabého čtenáře s deficitem v porozumění.....	96
6.5 Diskuze a závěr	99
Seznam tabulek.....	100
Seznam literatury	101
7. Rizikovní čtenáři v kontextu jednoduchého modelu čtení.....	105
<i>(Klára Špačková, Anna Kucharská)</i>	
7.1 Úvod	105
7.2 Cíle kapitoly.....	108
7.3 Metodologie	108
7.3.1 Výzkumný vzorek	108
7.3.2 Použité metody.....	109
7.4 Data a jejich interpretace.....	110
7.4.1 Obraz výzkumných skupin v jednoduchém modelu čtení.....	112
7.4.2 Třídění slabých čtenářů.....	116
7.4.3 Slabí čtenáři dle jednoduchého modelu čtení a porozumění čtenému.....	118
7.5 Výsledky studie.....	119
7.5.1 Zdůvodnění využití jednoduchého modelu čtení	119
7.5.2 Obraz výzkumných skupin v jednoduchém modelu čtení.....	119
7.5.3 Výzkumné skupiny dle jednoduchého modelu čtení a porozumění čtenému.....	120
7.5.4 Třídění slabých čtenářů dle jednoduchého modelu čtení.....	121
7.6 Závěr a implikace do praxe.....	122
Seznam tabulek a grafů	124
Seznam literatury	124
8. Závěr	127
Souhrn	131
Summary	133
Jmenný rejstřík.....	135
Přehled a charakteristiky testů diagnostické baterie pro projekt GAČR, Porozumění čtenému – typický vývoj a jeho rizika, etapa T3	139